

Kol. Dyrektor P.Z.W. dla

Kol. Dyrektor Z.S.Z. Spec. dla

Kol. Kierownik Szkoły Podst. Spec. dla

Kol. Kierownik Przedszkola Spec. dla

W

.....

Instrukcja ogólna

dotycząca zbierania materiałów i eksponatów na wystawę 40-lecia
Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej.

=====

Brodzy Koleżdy !

W związku z obchodem 40-lecia PIPS /czerwiec 1963 r./ zwracamy się do Was z serdeczną prośbą o wzięcie udziału w przygotowaniu wystawy, której zadaniem będzie zobrazowanie 40-letniego dorobku Instytutu i Szkolnictwa Specjalnego w Polsce.

Wystawa będzie obejmowała dwie główne części:

- 1/ Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej - jego organizacja, rozwój i praca.
- 2/ Szkoły specjalne / przedszkola, szkoły podstawowe specjalne, szkoły zawodowe specjalne, licea ogólnokształc. specjalne, zakłady/ wszystkie działki - ich rozwój oraz metody pracy dydaktycznej i wychowawczej z uwzględnieniem swoistości danego działku naszego szkolnictwa.

Koleżanki i Kolegów -- dyrektorów, kierowników, wychowawców, nauczycieli - prosimy najserdeczniej o włączenie się do przygotowania tej wielkiej i ważnej wystawy przez zebranie i przysłanie nam potrzebnych materiałów-eksponatów, aby można było w sposób jak najbardziej pełny zobrazować wyniki Waszej pracy stanowiącej wartościowy wkład w rozwój pedagogiki specjalnej w Polsce. Nie wyobrażamy sobie dokonania tak ogromnej pracy bez Waszego udziału i pomocy.

Niniejsza instrukcja ma na celu zorientowanie Was ogólne w zakresie merytorycznym eksponatów wystawy oraz w zapotrzebowaniach na ma-

Pracze-eksponaty dotyczące zagadnień wspólnych dla wszystkich działów naszego szkolnictwa; dołączona instrukcja dla Waszego działu zawiera bardziej szczegółowe wskazówki i uwzględnia specyfiki Waszej pracy. Te instrukcje stanowią w zasadzie całość; prosimy więc o zapoznanie się z treścią obydwu, ponieważ instrukcja ogólna i w działkowej znajdziecie wskazówki jakie materiały i eksponaty będą potrzebne.

Nadesłania eksponatów oczekujemy nie później jak do dnia 15. IV 1963r. Na adresie /PIPS, Warszawa 22, ul. Szczęśliwicka 40/ prosimy o pisemk: Wystawa - dział...

Każdy eksponat powinien być oznaczony w karteczkę z pieczęcią /zakład, przedszkola, szkoły/, zaś materiały wypożyczone powinny mieć dopisek "do zwrotu"; jeśli to będzie własność prywatna, prosimy o dopatrzenie eksponatów w karteczkę zawierającą dokładny i czytelny adres właściciela. Eksponaty bez tej adaptacji pozwolimy sobie przez Muzeum Pedagogiki Specjalnej przy PIPS.

Prace dzieci -poza pieczęcią- dopatrzone w informacje następujące: wiek dziecka, klasa i grupa, na jakich zajęciach praca została wykonana.

Prosimy o niezwłoczną odpowiedź w jakim zakresie zamierzacie wziąć udział w wystawie. Istnieją pewne możliwości urządzenia własnego stoiska./Dotyczy to jednak może tylko nielicznych zakładów i szkół, posiadających długoletnie tradycje./ W takim wypadku oczekujemy podania przez Was wielkości powierzchni wystawowej, potrzebnej do Waszej ekspozycji. Zastrzegamy sobie jednak prawo wyboru w tej materii ze względu na możliwości lokalowe PIPS.

Prosimy o podanie ile osób z Waszego zakładu/szkoły/ -absolwentów PIPS - pragnie wziąć udział w wystawie. Jeśli macie możliwość, abyśmy mogli wykonać nam zaproszenia i program. Jeśli macie adresy Kolegów emerytów prosimy również o ich podanie.

I CZĘŚĆ WYSTAWY : INSTYTUT PEDAGOGIKI SPECJALNEJ

- W tym zakresie poza innymi danymi potrzebne nam będą :
- fotografie budynków, w których na odcinku 40-u minionych lat mieścił się Instytut,
 - fotografie sal wykładowych,
 - fotografie wykładowców Instytutu,
 - grupowe fotografie roczników słuchaczy Instytutu,

- wycinki z prasy i in. publikacji dotyczące Instytutu, jego ludzi i prac.

Kto z Koleżanek i Kolegów posiada cośkolwiek z tych rzeczy, proszony jest o wypożyczenie ich na wystawę.

Pozatym prosimy o dane o Waszych własnych pracach: naukowych, badawczych, popularyzatorskich, organizacyjnych /dokumentacja w postaci wydanych książek, drukowanych artykułów, recenzji o nich, sprawozdań, głosów prasy dotyczących Waszej działalności i tp./ Prosimy również podać kto z Kolegów - już po ukończeniu Instytutu - zdobył wyższe wykształcenie i tytuły naukowe /jakie/, jakie posiada odznaczenia, jakie obecnie zajmuje stanowisko, ilu Kolegów z Waszego Gr na /po PIPS/ kształci się obecnie zaocznie na wyższych uczelniach; również podajcie imiona, nazwiska i rocznik PIPS Kolegów, którzy pracują w administracji szkolnej lub w innych /pozaszkolnych/ placówkach oświatowych, i tych, którzy nie pracują w oświacie; wreszcie: dane o Kolegach /po PIPS/, którzy odeszli na zawsze.

II CZĘŚĆ WYSTAWY - SZKOLNICTWO SPECJALNE

1/ Rozwój i stan szkolnictwa specjalnego:

dotyczy przedszkoli, szkół podst. spec., szkół zawodowych spec., liceów ogólnokształcących spec., zakładów -wszystkich działów/.

a/ dane historyczne: data założenia, imię i nazwisko pierwszego dyrektora/kierownika/, liczba nauczycieli/wychowawców/, ewent. ich imiona i nazwiska, liczba dzieci i klas/grup/;

jeżeli zakład/szkoła/ został zlikwidowany, podać rok likwidacji oraz jej przyczyny; w wypadku przekształcenia, przeorganizowania placówki czy zmiany jej nazwy - prosimy to uwzględnić /w formie zestawienia/.

b/ Dane obecne: budynek i jego stan, wyposażenie, ocena wystarczalności do celów, którym służy; liczba i wyposażenie sal szkolnych, pracowni, pomieszczeń internatowych, i urządzeń pomocniczych /kuchnia i inne/; liczba nauczycieli, wychowawców, innych pracowników; liczba dzieci i klas/grup/, można to podać tylko w formie zestawienia. Prosimy o: fotografie, plany, szkice, /i kopie planów/, odpisy lub fotokopie ciekawszych fragmentów z kroniki/lub wypożyczenie kroniki/, wycinki z prasy i tp.

2/ Przedszkola specjalne /i metody pracy/:

dotyczy dzieł: niewidomych i niedowidzących, głuchych i niedo-

słyszających, przewlekłe chołtych i kalekich.

Oprócz ogólnych danych historycznych /dotyczy powstania, względnie czasowego tylko istnienia przedszkola/ i obecnych /liczba dzieci, grup, liczba dzieci w poszcz. grupach, liczba wychowawczyń/; prosimy o:

- plany godzin, plany zajęć /rozkłady materiałów/, dzienniki zajęć lub fotokopie, wypisy np. z okresu tygodnia, miesiąca;
- zeszyty obserwacji dzieci, ciekawsze i charakterystyczne prace dzieci;
- fotografie/albumy/ pomocy naukowych lub oryginalne pomoce/do wypożyczenia/ z rysunkami technicznymi lub szkicami, z opisami sposobu użytkowania;
- filmy i taśmy magnetofonowe, obrazujące fragmenty zajęć, zabaw, w ogóle życie dzieci w przedszkolu.

UWAGA: Kolegów^{k/} posiadają wiadomości, ewent. materiały i dokumenty do istniejących niegdyś przedszkoli dla dzieci upośledzonych umysłowo, prosimy o przysłanie tych rzeczy.

3/ Szkoły podstawowe specjalne - patrz instrukcja szczegółowa Waszego działu.

4/ Szkoły Zawodowe specjalne /wszystkich działów naszego szkolnictwa

a/ Historia i rozwój szkoły: nazwa szkoły, jej typ /przykładowo samodzielna/, data wzgl. rok jej powstania, imię i nazwisko pierwszego dyrektora szkoły, kierownika warsztatów, pierwszych nauczycieli /przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych/, liczba dzieci, liczba klas i pracowni, kierunku zawodu w momencie powstania szkoły;

obecnie: liczba młodzieży, /chł. i dziewcz./, klas, pracowni, kierunku zawodu, liczba nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych; można to podać w formie zestawienia porównawczego

b/ Dane o budynku i wyposażeniu szkoły - prosimy również ująć porównawczo /w momencie powstania szkoły i obecnie/ - czy to w formie opisów-zestawień, czy też w oparciu o dołączone plany /szkice/ i fotografie /budynku, pomieszczeń i wyposażenia/, głosy władz, społeczeństwa i prasy o szkole i jej działalności, kroniki /fotokopie lub oryginały/ i tp.

o/ Organizacja pracy w szkole:

- liczba grup uczniów, liczebność grup na zajęciach warsztatowych,
- plany zajęć /lekcji ogólnokształc. i zawodowych/;
- rozkłady materiału nauczania, dzienniki lekcyjne /wypisy, fotokopie, oryginały/, konspekty lekcji ogólnokształc. i zawodowych;

- pomysłowe pomoce naukowe/woryginale, fotografie z opisami, rysunkami technicznymi lub szkicami/;
 - wytwory pracy uczniów;
 - dokumentacja dot. zajęć pozalekcyjnych /vide: pkt. 6 d Instr. niniejszej/.
- a/ Dane o absolwentach szkoły; zawody, w których pracują absolwenci /w stosunku do zawodów wyuczonych, podać tu jeśli to możliwe przyczyny zawodu/; dowody rewalidacji absolwentów /wyróżnienia, pochwały, dyplomy uznania, opinie rad zakładowych. ewent. głosy prasy itp./.
- 5/ Licea ogólnokształcące Specjalne
Prosimy ująć podobnie jak pkt. 4 Szkoły zawodowe specjalne - z podkreśleniem swoistości i specyficzności Waszej pracy.
- 6/ Internat Zakładu Wychowawczego.
- a/ Liczba wychowanków /chł., dziewcz. wiek/, liczba grup wychowawczych, liczebność dzieci w grupach, liczba wychowawców /zestawienie liczbowe/;
- b/ pomieszczenia: liczba i rodzaj pomieszczeń /sypialnie, świetlice grup, magazyny grup, jadalnie, pracownie kółek zainteresowań, izolatki, pomieszczenia pomocnicze /kuchnia i inne/, ocena jakości i wystarczalności pomieszczeń /wystarczające, za słabe, za obszarne, pomure, słoneczne, braki itp./.
Można to podać w formie zestawienia, ponadto: szkice, plany, fotografie, wyciągi z protokołów i t.p.;
- c/ organizacja życia i pracy w internacie: regulaminy, rozplanowanie dnia dziecka /w tym jego czas wolny i pobyt na powietrzu, jakie zajęcia ma w tym czasie/; dokumentacja dotycząca możliwości wypowiedziania się dziecka np. skrzynka życzeń i pytań, protokoły zebrań rady dziecięcej /i rady pedag./ w związku z życzeniami dzieci, fotografie itp.;
- d/ dokumentacja pozaszkolnej pracy dziecka:
- praca dla zakładu: rodzaje i czas tych prac /np. dyżury w internacie, w zakładzie/ - zestawienia, wyciągi z protokołów i kronik /fotokopie/, wypowiedzi dzieci, fotografie i
 - świetlica i kółka zainteresowań: liczba grup świetlicowych, liczebność tych grup /ile dzieci jest w grupie/, wykaz prowadzonych kółek zainteresowań, liczba uczestników w kółkach, dane o pomieszczeniach /salki świetlicowe, pracownie kółek zainteresowań/, o ich wyposażeniu /gry i zabawki świetlicowe/

- we, urządzenia techniczne dla kół zainteresowań itp./;
- rozplanowanie godzin świetlicowych i kółek zaint., plany pracy, dane o ważniejszych imprezach, akcje okresowe /biwaki, obozy letnie, wycieczki krajoznawcze, zimowiska in./ -- zestawienia, wykazy opisów, wyciągi z protokołów, sprawozdań, kłonek /fotokopie lub oryginały/, głosy pracy, fotografie /pomieszczeń, fragmentów imprez dzieci przy pracy/, filmy, wytwory pracy dzieci itp.;
- organizacje dziecięce i młodzieżowe: wykaz istniejących na terenie zakładu lub szkoły samodzielnej organizacji /z liczbą członków/, plany prac, dane o ciekawszych imprezach, akcjach i osiągnięciach, fotografie, filmy itp.;
- praca w szerszym środowisku społecznym: udział dzieci /młodzieży/ w życiu kulturalnym - społecznym, politycznym - środowiska, w konkursach, zawodach itp., urządzanie uroczystości /np. w zakładach pracy/, imprez; organizowanie jakiegoś odcinka życia środowiska /opieka nad dziećmi w okresie nasilenia prac polnych, nad chorymi itp./; prace społecznie-użyteczne; spotkania z ludźmi znanymi lub wyróżniającymi się -- krótkie opisy, wypowiedzi dzieci i młodzieży, fotografie, filmy, głosy prasy itp.;
- x/ - organizacja życia i pracy dziecka w środowisku przyrodniczym: rodzaje i formy zajęć /hodowle, obserwacje przyrodnicze, działki ogrodnicze, praca w gospodarstwie, konkursy, akcje okresowe np. dokarmianie ptaków i zwierząt dzikich zimą i in./ -- krótkie dane opisowe, fotografie itp.;
- e/ Organizacja wypoczynku dziecka: zajęcia dowolne, zabawy, gry, sporty, czytelnictwo, udział w przedstawieniach teatralnych, filmowych koncertach itp./Krótkie opisy, fotografie, filmy, wypowiedzi dzieci listy rodziców, itp./
- f/ dokumentacja dot. byłych wychowanków ~~x~~ zakładu : dane o kłonek absolwentów, ich pracy - przy tym wpływ zakładu na umieszczenie wychowanka w pracy, dowody rewalidacji b. wychowanków /wyróżnienia w pracy, dyplomy uznania, działalność społeczna b. wychowanków, listy itp./.

7. Przysposobienie zawodowe.

Prosimy o:

- wykaz stosowanych w szkole technik z rozkładem materiału nauczania, planem zajęć wykazującym ile godzin przewidziano na jakąś technikę, w której klasie, ile jest grup, jak liczne /ze

wienia, opisy/;

- opisy lub zdjęcia urządzenia i wyposażenia poszczególnych pracowni;
- konspekty lekcji ilustrowane zestawami poszczególnych etapów powstawania danego przedmiotu /np. od kawałka tektury do pudełka/;
- prace dzieci, rysunki techniczne, zeszyty oraz pomoce naukowe do innych przedmiotów nauczania wykonywane na przysposobienie zawodowym przez dzieci.

8/ Biblioteka i czytelnictwo /w szkole podst., zawod., liceum, zakłady
Prosimy o dowolnie ujętą dokumentację dot. księgozbioru, sposobu prowadzenia czytelnictwa, udziału dzieci w pracach biblioteki, poczytności książek, różnych akcji organizowanych przez bibliotekę.

9/ Sposoby poznawania wychowanków

Prosimy o:

- zeszyty obserwacyjne, teczki spostrzeżeń o wychowankach;
- prace obserwowanego wychowanka, dobrane w kolejności takiej, by obrazowały jego postęp w danej technice /np. kolejne zeszyty z kilku lat, prace z zakresu lepienia, rysowania, szycia czy innej techniki/;
- wypisy /fotokopie/ z protokołów rady pedagogicznej dot. charakterystycznych zdarzeń z życia wychowanka, jego szczególnych występów, osiągnięć itp.;
- inne pomysły z zakresu poznawania dziecka; ewent. badania dotyczące jakiejś funkcji, zdolności, zainteresowań itp.

Koleżczy, pragniemy by Wasz udział w urządzanej wystawie był jak najbardziej aktywny i możliwie w pełni obrazował rezultat Waszej pracy.

Oczekujemy szybkiej odpowiedzi i przesyłamy serdeczne koleżeńskie powitania.

Za Komitet Organizacyjny Wystawy

Stanisław Nowak
Wanda Csikowska
Eugenia Rusewicz
Helena Senicówna

P.S. Instrukcję szczegółową dla Waszego działu prześlemy tuż po feriach zimowych.